

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

80. Observantur aliqua circa consecrationem Apostolorum in Episcopus, &
de tempore. Ex p. 12. t. 1. r. 80.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

sitque manu, precatur dicens: *Domine Dominus noster, &c.*

2. Ex his enim videatur sequi primò ad substantiam Ordinis Episcopi non requiri, ut utraque manus superponatur capiti, quia particula, imposita manu, de via potest intelligi; sicut intelligitur in Ordinatione Presbiteri. Secundò non requiri immediatum manus contactum, cum Græci interponant pallium. Tertius non requiri contactum manus plurium Episcoporum. Quartò impositionem libri Euangeliorum super caput, & Ceruicem eius, qui consecrat, non vidi de essentia materie, cum ante sit consecratio per formam realem. Quinquè vnicum Episcopum, esse ministrum huius ordinacionis; nam aliorum contactus videtur omnino accidentalis. Primò, quia, ut patet ex dictis, ante huiusmodi contactum est creatus Episcopus. Secundò, quia ex parte illorum nulla respondet forma (nam prædicta oratio ab unico recitat) cum tamen is, qui materialm adhibet, debat etiam formam proferre. Tertius id indicat Dionysius *Ecclesiastica Hierarchia*, cap. 5. 2. pars.

3. Neque obstat, quod in prædicta oratione dicunt: Tu Domine omnium, & hunc qui suffragii electus es, & dignus factus, qui subiret iugum Euangelicum, & Pontificiam dignitatem per manum mei peccatoris, & presentium ministrorum, & Coepiscoporum, adiuvem, & virtute, ac gratia S. Spiritus corrobora. Id inquit non obstat, quia solum designatur ritus quidam accidentalis, per quem declaratur tantum, quod Episcopo vi sua ordinacionis peculiariter competit Euangelium prædicare. Et hac omnia obseruat Ioannes Præpositus in 3. parte *D. Thomas quest. onica de sacrament. ordinis, dub. 10.* numero 75. sed pace VIII docti non recte infertur à consecratione Græca ad consecrationem Latinam; nam possunt esse aliqua substantialia, que difficiant inter dictas consecrationes, non in genere, sed in specie, eo modo quo in superiori Resolutione observatum est.

RESOL. LXXX.

Observantur aliqua circa Consecrationem Apostolorum in Episcopos, & de tempore. Ex p. 12. tract. 1. Ref. 8. o.

§. 1. **A**ssero, quod Episcopatus secundum illam potestatem propriam, quam addit supra Sacramentum, & Presbyteratum, institutus est post resurrectionem à Christo Domino. Ita Pater Vazquez, & plures alij contra Filiuicium, & alios opinantes fuisse in nocte Cœnæ simul omnes Apostolorum ordinatos Episcopos. Probatur: quia potestas, & character Episcopalis essentialiter præsupponit in suscipiente, Presbyteratum perfectum, nempe characterem, & potestatem sacrificandi, & à peccatis absoluendi: ergo ille non est concessus Discipulis ante ipsum. Illum autem datum esse post resurrectionem, constat ex secunda Conclusione, atque etiam est communis fons Doctrorum iuxta Concilium Tridentinum session. 6. can. 14. & session. 14. can. 3. Consequens vero pater, quis enim valeat si debito modo accipiat factos Ordines, Episcopatum accipere, hoc est potestatem ordinandi, & confirmandi, & iurisdictionem aptitudinalem, sive actiuan in Ecclesia recipere, prius quam habeat potestatem, & characterem absoluendi fideles à peccatis: Ergo Christus non ita consultus Discipulis Episcopalem characterem, & Ordinem antequam potestatem ligandi, atque sol-

Tom. IV.

vendi, quam traditam esse post resurrectionem constat ex dictis Concilij Tridentini.

2. Sed difficultas magna est inter Doctores de tempore, quo Christus Dominus aliquem ordinavit, & instituit Episcopum, siveque promulgavit in sua Ecclesia talē dignitatem, & ordinem. Prima opinio asserit quando *Marth. ultim.* coram Discipulis pronunciauit: *Data eſt mihi onnis potestas in celo, & in terra, Euntes ergo docete omnes gentes, &c.* Ita Vazquez, & plures recentiores, quia tunc Apotholi habebant completam potestatem Sacerdotalem, & mittebant ad prædicandum manifeste Euangelium, etiam Gentilibus: ergo erant Episcopi, vel facti sunt Episcopi; quorum munus est prædicare Euangelium. Confirmatur, quia ad tale manus necessaria erat potestas Episcopalis ergo tunc concessa fuit ista, quando commissum fuit illud.

3. Alia sententia est, Episcopos fuisse ordinatos quando *Ioan. 20. Stetit Iesus in medio eorum, & dixit pax vobis, accipite Spiritum sanctum, &c.* Hæc opinio displaceat, quia tunc solum data est potestas Presbyterij ad remittendum peccata. Deinde, quia cōstat aliquos Apostolorum non fuisse tunc ordinatos Episcopatu: nempe S. Thomam, qui erat absens; nempe S. Mathiam, qui postea adnumeratus est cum vīdecim Apostolis, & accepit Episcopatum, neque Paulum, & Barnabam, qui postea sunt consecrati, vt *Actorum 3.* narratur; neque ex his, qui præsentes aderant, tunc fuit ordinatus S. Iacobus minor, cognominatus Frater Domini, sicut restatur Anacletus Papa, & Gratianus referit in *Decret. 66. cap. Porro, & S. Hieronymus libro de viris illustribus;* quia fuit Iacobus ordinatus Episcopus Hierosolymitanus à tribus Apostolis, scilicet Petro, Ioanne, & Iacobo Zebedaei. Vnde sequitur non dari fundamentum, vt dicamus esse tunc ordinatos in die Resurrectionis Domini, aut immediatè ab ipso Christo omnes Apostolos in Episcopos.

4. Alia sententia asserit, Episcopos ordinatos die Pentecostes, quando Spiritus sanctus ignis linguis descendit. Probatur, quia tunc super Apostolos fecit signum sensibile, scilicet, ignis quasi dispersi; & modo super illum qui ordinatur Episcopus, ponitur liber Euangeliorum apertus, propriea, quod liber clausus sit lingua tacens, apertus autem lingua loquens, munus verò Episcopi est prædicare Euangelium.

5. Contra, quia sequitur inde, non solum duodecim Apostolos, sed etiam fere 120. receperisse tunc Episcopatum: quod dictum falso est: nam Stephanus, & Philippus tunc aderant in eadem domo, qui postea ab Apostolis fuerunt Diaconi ordinati; ergo neque Apostoli ipsi per linguas igneas facti sunt Episcopi. Et tandem Salmeron latè docet Apostolos constitutos esse Episcopos à Christo Domino, cùm in Monte Oliueti, iamiam Ccelos post resurrectionem ascensum eleutus manibus eis benedixit. Hæc enim benedictio vt pote tam sanctis manibus impertia non potuit non conferre singulare dona dilectis Discipulis, atque adeo supremum Ordinem, seu Episcopatum, præsertim cùm apud Græcos per manuum elevationem creari solerent Magistratus, iuxta quam doctrinam consequenter dicendum videtur, tunc temporis Episcopalem Ordinem institutum fuisse; In re tam incerta, ego puto Episcopalem ordinatum institutum fuisse à Christo Domino post resurrectionem, cum Petro commisit Ecclesiam, & cum Summum Pontificem creavits *Ioan. 21.* dicens: *Pax Oues mea,* Probatur, supponendo id quod asserunt Turrecerem. *Ib. 2.* Summa

Ii 2 de

Tractatus Octauus

376

de Ecclesia cap. 32. 33. & 34. Bellatrinus tom. 1. lib. 1. de Rom. Pontif. cap. 23. & Dominicus Bannez secunda secunda, quæst. 1. art. 10. in fusiori commentario, lib. 4. §. Pro quo notandum, scilicet, solum Beatum Petrum fuisse à Christo Domino creatum Episcopum, & ab ipso reliquos Apostolos consecratos; sed quod maximum fundámentum habet in iure Canonico, præterim cap. Porro, distinct. 66. Ex hoc enim principio fit; hanc Ordinationem Beati Petri non fuisse celebratam in nocte cœna, vbi aderant omnes Discipuli, nec post resurrectionem cum Ioan. 20. dixit: *Accipe Spiritum sanctum; nec in die Ascensionis, cum omnibus benedixit, quia in his eventibus nihil peculiare dictum est Petro, quod hanc Ordinationem indicaret. Ergo verisimilius est accidisse post resurrectionem in ea apparitione, in qua accepit Summum Pontificatum illis verbis Pase Oves meæ: recte enim cohærebat Ordinationis Episcopalis eum constitutione Summi Episcopi, atque Pastoris: ergo ibi institutus est Ordo Sacerdotalis, cum Apostoli instituti sunt Sacerdotes, ita institutus credendus est Episcopus, cum Beatus Petrus Episcopus constitutus est. Et ita hanc sententiam sustinet Granadus in 3. parte, contra vers. 9. tractat. 1. disput. 1. num. 10. Bellatrinus lib. 1. de Romano Pontifice, cap. 23. Salmeron tom. 12. in Acta Apost. tract. 13. §. Veram hoc posito. Marchini, de Sacramento Ordinis, tract. 1. part. 2. cap. 12. Bernal. de Sacramento, disp. 46. sect. 7. num. 53. Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disput. 2. quæst. 33. & alij. Vide Tutecrem. lib. 2. cap. 32. 33. & 34. vbi latè probat.*

6. His tamen non obstantibus non nego opinionem afferentem Apostolos fuisse à Christo Domino, & non à Diuo Petro consecratos Episcopos esse satis probabile, & illam ex Patribus tenet Diuus Augustinus lib. 2. Q. Q. vers. 6 noui Testamenti. Cyprianus libro 3. Epistola 9. Cyriillus in Ioannem, lib. 12. cap. 55. & alij. Et ex Theologis Caïtanus tract. de Autoritate Papa, & Concil. cap. 3. Sotius in 4. dist. 20. quæst. 1. art. 2. Franciscus Vargas de potest Papa, Hernens de potest Papa, Gabriel in can. Missa, lib. lect. 3. & Maior in 4. distinct. 24. quæst. 3. quibus omnibus adde Zachariam Pouerium in Censura Paraneica contra Rempublicam Marci Antonij de dominis, lib. 2. cap. 2.

R E S O L . LXXXI.

An si Episcopi consecrarent in aliquo Oratorio priuato Cardinalium, Episcoporum, & Regularium, peccarent mortaliter?
Et quid de ministranibus Sacramentum Confirmationis in supradictis Oratoriis?
Et afferunt Sacerdotes celebrantes extra Ecclesiam, Secundo scandalo, & contemptu, non peccare mortaliter?
Et docetur supradicta Oratoria non esse pollutionis Ecclesiasticae capacia. Ex p. 12. tract. 1. Ref. 81.

§. 1. R espondeo consecrationem fore validam, nam locus non est de eius essentia, difficietas est, an peccarent, quia supra iam diximus consecrationem Episcoporum esse facienda in Ecclesia, & videtur negatiè respondendum; nam primò Sacramentum Confirmationis, licet ordinariè ministeretur in Ecclesia, tamen aliquando Episcopi illud ministrant in Oratorio, & ita ego olim docui, & docet tom. 1. tr. 2. Hurtadus de Sacramento Confirmationis, difficult. 14. Refol. 10. §. Sylvest. ver. Confirmat. num. 4. Sancius in Select. disp. & in Ref. 11. 40. num. 4. & alij: Secundò non desunt Doctores assertio. Nec etiā rentes, Sacerdotes celebrantes extra Ecclesiam seclusi-

scandalo, & contemptu non peccare mortaliter. Ita tenet Sotius num. 4. sentent. distinct. 13. quæst. 2. art. 1. & Emanuel Sà iuxta correctionem Magistr. Sac. Palatij vers. Missa, numero 20. Tertio quia superadicta Oratoria dicuntur quodammodo Ecclesie publicae, & ita loquuntur de Oratoriis Cardinalium non solum dignitate, sed etiam scientia Eminensimus Dominus meus Cardinalis Brancaccius in mes. part. 6. tract. ultim. resolut. ultim. unde omnes Sacerdotes possunt in dictis Oratoriis Missam dicere, & in diebus festiuis si quis in illis Missam audiret, satisfacere praæcepto, vt Ego alibi satiis probauit ergo &c. Veum his non obstantibus posset aliquis dicere, difficulter excusari à peccato lethali Episcopos coelestiantes in supradictis Oratoriis. Probatur quia ellen transgressores factorum Canonum, & facient contra communem consuetudinem Ecclesie in te gravis quod peccent lethaliter, docet Nugas loquens de administrat. Sacrament. Confirmationis extra Ecclesiam in 3. part. tom. 1. quæst. 72. art. 2. unde nulius Episcopus usque abhuc ausus est Confirmationem Episcoporum extra Ecclesiam facere, nec Ponifex viatum est in hoc dispensasse: ergo. Nec obstant in contrarium adducta, nam Sacramentum Confirmationis non solum potest ministrii in Oratorio, sed omni loco decenti, vt obseruat Petrus à Sancto Ioseph. in Idea Sacramentalis, cap. 24. resolut. 4. Coninch. & alij, quos citat & sequitur Martinus de Sancto Ioseph. in Mon. confess. lib. tract. 2. de confirmat. num. 8. & passim hoc esse licetum, demonstrat consuetudo omnium Episcoporum, quod quidem in nostro casu non adest, nam nulius contrarius in uiolabilitate obseruatus est ab omnibus Episcopis: ergo ad secundum argumentum Sotii, & Sà de celebrazione Missa extra Ecclesiam, respideo illam sententiam ab omnibus reici ut meciato docet Pater Quartus in Rubricas Missalis, part. 1. tit. 10. num. 1. sect. ... dub. 4. Ad tertium argumentum respondeo, recte loquuntur fuisse Eminensimus Brancaccium; nam quod alia priuilegia, Oratoria Cardinalium dici possunt Ecclesie publ. non autem absolute, & quoad alia; quia non sunt benedicta, & inde si in illis quis fornaret non committeret lacrimugium, unde ad confirmationem supradictarum, non dereram hinc apponere verba doctissimi, & amicissimi Petri Francisci Paslarini, de Pollut. Eccles. dispuz. cap. 12. num. 4. vbi me citato sic ait. [Oratoria, seu Capellas in Palatiis, seu domibus tan Cardinalium, quam Episcoporum, non esse Pollutionis Ecclesiasticae capacia. Ratio est quia sunt Oratoria veti, & merè priuata, idcirco non benedicta, nec proprie propriè sunt Ecclesiae, unde nec pollutionis Ecclesiasticae capacia esse possunt ex supradicta ita nobilium sentire coguntur quotquot supradictis hec Oratoria esse dicunt non sacra, vel priuata Jordan. variat. clucubrat. tom. 1. lib. 4. tit. 1. numero 132. Bep. in respons. cas. conscient. part. 4. cap. 33. Vgolin. de Officio, & Potestate Episcopi, lib. 1. cap. 2. §. 2. n. 4. Cardinalis Brancac. in dicta differentiat de Primitivo Capell. Cardin. apud Dian. part. 6. tit. 8. resolut. ultim. Sacra Quirin. Congregatio Concilij die 22. Septembri 1640. apud R. Dian. loco cit. Valerius in differentiis virisque fori ver. Missa, different. 2. Dian. ipse, part. 9. tit. 1. resolut. 33. in fin. Gauant. ver. Missa, num. 22. Clarius autem hoc colligitur ex Thom. de BENE de immunitate, & iurisdictione Ecclesiae, cap. 2. dub. 2. sect. 14. numero 14. & 15. & etiā cap. 16. dub. 9. sect. 14. numero 14. Riccio de Fagundez loco citato, & ex iis omnibus, qui cum negent licere Episcopis celebrare extra loca sacra sine necessitate; vel iusta causa, idcirco negant etiam id ipsum in Sacellis.